Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2014960
Steller: Gijs Kornmann / Karst Ketelaar
Datum commissie: 14 februari 2023
Datum raadsvergadering

Team: ROWE
Teammanager: Jorijn Scholten
Portefeuillehouder: A. Helling
E-mail:

Onderwerp
Terrassenbeleid Gemeente Hoorn na Corona

Agendering
Ter meningvormende bespreking in de Algemene Raadscommissie

Bijlagen

1	Evaluatie Terrassenbeleid tijdens Corona
2	Terrassenbeleid Hoorn, 4 juli 2017
3	Advies Erfgoed en Stedenbouw met betrekking tot Kerkplein en Roode Steen
4	Binnenstadsvisie, juli 2016

Tijdens de coronapandemie heeft de gemeente Hoorn van 2020 tot en met 2022 op verschillende plekken in Hoorn tijdelijk grotere terrassen toegestaan. Het college overweegt deze grotere terrassen, soms iets gewijzigd, vanaf de zomerperiode 2023 permanent te maken. Dit op basis van de veelal positieve ervaringen van de afgelopen twee jaren. Het vergunnen van terrassen is een collegebevoegdheid. Het college wil het advies vanuit de raad echter graag betrekken bij haar besluitvorming over de voorwaarden en (on)mogelijkheden.

Vragen van het college aan de raadscommissie voor de meningvormende bespreking zijn:

1. Is de raad het eens met het idee om voor de 'verruimde coronaterrassen' een openstelling voor de zomerperiode van 1 mei tot en met 30 september in te voeren?
2. Is de raad het eens met het idee om op het Kerkplein te gaan voor variant 1 (in lijn met de eerdere coronaterrassen)?
3. Is de raad het eens met het idee om op de Roode Steen te gaan voor variant 1 (coronaterrassen met lichtmasten)?
4. Welke specifieke punten wil de raad het college nog meer mee geven over het verruimen van terrassen?

1. Inleiding: reden van het voorstel

Vanwege de coronaregel om meer afstand te houden tussen mensen, heeft de gemeente Hoorn in 2020, 2021 en 2022 horecaondernemers toestemming verleend om hun terrassen te vergroten. Doel hiervan was om het aantal stoelen per terras zo min mogelijk te beperken en daarmee de omzet van de horecaondernemers zoveel mogelijk op peil te houden. De ervaringen met de terrasuitbreidingen zijn over het algemeen positief.

Met het terrasseizoen van 2023 op komst, doet zich de vraag voor of de als 'tijdelijk' bedoelde terrasvergrotingen al dan niet permanent kunnen worden. Dit vraagt maatwerk. En hoewel dit een collegebevoegdheid is, wil het college de mening van de raad graag betrekken bij de besluitvorming over het permanent maken van de terrassen op met name het Kerkplein en de Roode Steen. Na deze consultatie van de raad, wordt de uitbreiding van de terrassen door college verder vorm gegeven en uitgevoerd voor het zomerseizoen 2023.

Belang

Er is behoefte aan duidelijkheid bij ondernemers, bewoners en bezoekers over de vraag of de tijdelijke uitbreiding van de terrassen tijdens corona een permanent karakter kunnen krijgen. Die duidelijkheid is snel nodig, nu het terrasseizoen van 2023 binnenkort start.

Centrale vraag

Wat is een goede balans tussen enerzijds de behoefte aan levendigheid door de aanwezigheid van de vergrote terrassen en anderzijds de woon-, verblijf- en verkeersfuncties in onze binnenstad?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Duidelijkheid op korte termijn voor zowel ondernemers, inwoners en gebruikers van de openbare ruimte waarbij er tegelijk recht wordt gedaan aan hun specifieke belangen alsook aan het belang en het doel van een aantrekkelijke en levendige binnenstad.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Het voorstel om de vergrote terrassen een permanent karakter te geven, draagt bij aan de ambitie om 'Meer Stad' te worden en dus ook in de toekomst een levendige stad te blijven.

4. Kaders

Specifiek voor de omvang van de terrassen vormt het Terrassenbeleid van 7 juli 2017 het kader binnen de gemeente Hoorn. In 2020, 2021 en 2022 heeft het college brieven naar de raad gestuurd over het coronabeleid in relatie tot de terrassen. Er is behoefte om een meer integrale werkwijze te volgen, om de regelgeving gelijk te trekken voor 1. de bestaande terrassen en 2. de uitbreiding van de terrassen binnen de coronawerkwijze van afgelopen jaren. Daartoe wordt uitgegaan van de kaders in de Binnenstadvisie.

5. Argumenten

5.1. *Waarom wil het college tijdelijk verruimde terrassen permanent maken?*

Het college heeft een evaluatie laten opstellen waarbij vanuit meerdere invalshoeken gekeken is naar de ervaringen met de vergrote terrassen. Er is gesproken met een groot aantal gebruikers, bewoners en ondernemers (horeca en niet-horeca).
De ervaringen hebben zowel betrekking op de periode met corona/afstands-beperkingen op de grotere terrassen als op de periode daarna waarbij er weer sprake was van een 'normale' tafel/stoel-bezetting op de terrassen, echter op nog steeds een vergroot terras.

Bij de evaluatie is gekeken naar de ervaringen met de vergrote terrassen vanuit de invalshoeken Veiligheid en Toezicht, Hinder en Handhaving, Stedenbouw, Vergunningen en Bouwtoezicht, Stadsbeheer, Verkeer, Horeca en Erfgoed. Daartoe zijn interviews afgenomen met betrokken

ambtenaren, ondernemers, bewoners en met instellingen/stichtingen zoals het Westfries Museum, Oud Hoorn en KHN (Koninklijke Horeca Nederland).

De belangrijkste resultaten en conclusies uit de evaluatie zijn:

- *Vergrote terrassen met meer terrascapaciteit zorgen voor meer levendigheid in de binnenstad.*
  Deze ervaring leeft breed bij ondernemers, bewoners en gebruikers van de binnenstad. Tijdens de coronapandemie hebben de vergrote terrassen (toen met vergrote afstanden tussen de bezoekers) voorzien in een behoefte van zowel de horecaondernemers als de terrasbezoekers. Er hebben zich – afgezien van onderdelen en op specifieke locaties - geen grote problemen voorgedaan.

- *De vergrote terrassen met meer terrasruimte en meer terrasbezoekers hebben in enkele gevallen gezorgd voor meer incidentele klachten in de directe omgeving ervan.*
  Bij enkele horecagelegenheden is er een geringe en incidentele toename (want grotere terrassen met – na corona – meer bezoekers dan voorheen) van klachten van omwonenden over geluidsoverlast. Daarnaast zijn er klachten over minder parkeerplaatsen door de terrasvergrotingen (Kerkplein) en klachten van (niet-horeca) ondernemers over verminderde bereikbaarheid (omgeving Roode Steen). Het college ziet het merendeel van genoemde klachten als oplosbaar middels onderling overleg met betrokkenen.

- *De grotere terrassen belemmeren op bepaalde plekken de reiniging van de openbare ruimte door de gemeente.*
  Deze gewijzigde situatie vraagt om een wijziging van bestaande afspraken hieromtrent tussen betrokken ondernemers en de gemeentelijke afdeling verantwoordelijk voor de reiniging van de openbare ruimte.

- *Bij enkele terrasvergrotingen is op dit moment sprake van meer verkeersonveiligheid.*
  Een aantal van de vergrote terrassen vraagt om een heroverweging van de afstand van de stoelen en tafels tot aan de weg. In die situaties is de (verkeers-)veiligheid en/of de doorstroming van overig verkeer – waaronder ook voetgangers - in het geding.

- *In een enkele situatie heeft de uitbreiding van terrasmeubilair problemen veroorzaakt met het opslaan ervan in de openbare ruimte hetgeen leidde tot een rommelig aanzien en verminderede bereikbaarheid.*
  Het college ziet – in aanloop naar een permanent karakter van de vergrote terrassen - deze problemen als oplosbaar in overleg met betrokkenen. Het tegengaan van 'verrommeling' is sowieso een aandachtspunt voor het college. Daartoe wordt ook stilgestaan bij het uniform maken van de termijn van openstelling van de terrassen in de zomerperiode van mei tot en met september. Dit wordt onderstaand toegelicht.

5.2 *Hoe vindt de beoordeling plaats?*

De 77 coronaterrassen zijn individueel beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- (Verkeers)veiligheid
- Overlast voor omwonenden
- Ruimtelijke kwaliteit
- Erfgoed

Op het Kerkplein en de Roode Steen is er in de coronaperiode relatief veel terrasruimte bijgeplaatst. Deze uitbreiding had invloed op de bewegingsruimte op de pleinen, op de

parkeerruimte en op de ruimte van het plein zelf en daarmee op het zogenaamde 'ensemble' van plein met de historische wanden die het plein bepalen.

De gemeentelijke afdelingen Erfgoed en Stedenbouw hebben diverse scenario's geanalyseerd met veel en weinig terrasruimte op de pleinen. Beide adviseren vanuit ruimtelijk perspectief zoveel mogelijk open en beschikbaar houden van de open ruimte als openbaar plein, waarmee de entree en zichtbaarheid van Grote Kerk, De Waegh en Westfries Museum gewaarborgd blijft. Dit is in een aantal van de alternatieven opgenomen, om een beeld te schetsen van deze perspectieven.

5.2.1 Kortere periode van zomerterrassen om verrommeling tegen te gaan

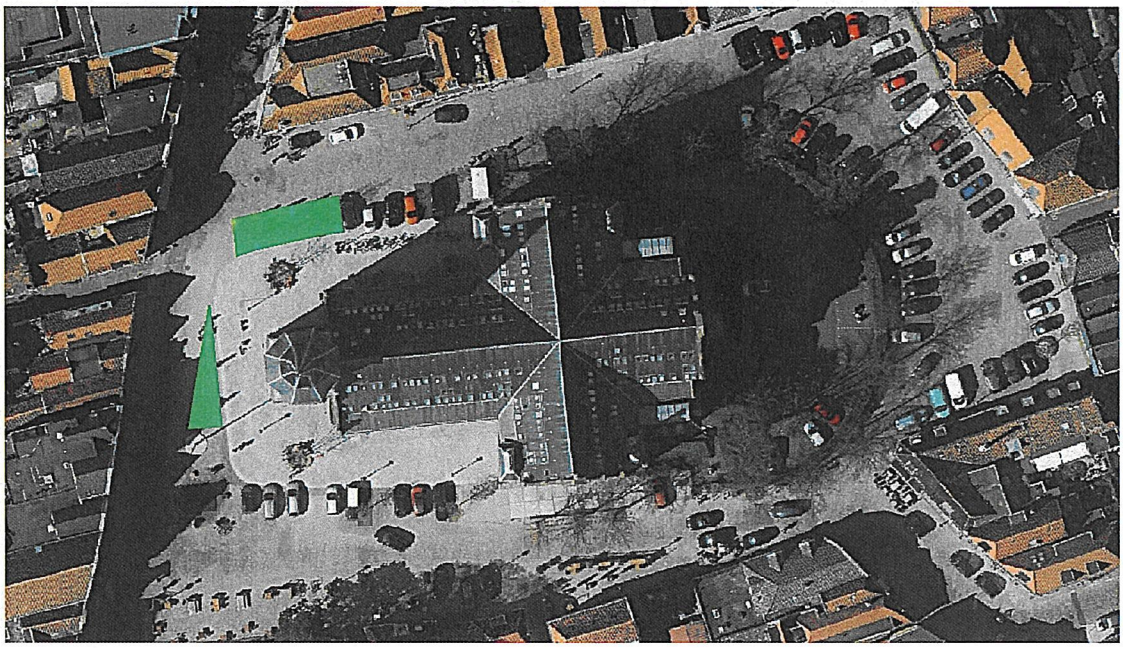
Het college is voornemens om op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren, de evaluatie en het advies van Erfgoed en Stedenbouw de terrasuitbreiding, zomerterrassen, toe te staan van 1 mei tot en met 30 september. Voor deze kortere periode wordt gekozen om tegemoet te komen aan de behoefte aan levendigheid in de zomerperiode, maar ook gedurende 7 maanden van het jaar de openbare ruimte te respecteren.

Op een aantal locaties zijn de terrasvergrotingen ten koste gegaan van bestaande parkeerplaatsen/vakken. In situaties waarin dit voor de vergunninghouders, bezoekers en parkeerinkomsten geen grote nadelige gevolgen heeft, kan het college de afweging maken hier gedurende de zomermaanden alsnog terrasuitbreiding toe te staan. Gederfde parkeerinkomsten worden daarbij niet in rekening gebracht. Er is daarbij ook behoefte aan ruimte voor fietsparkeren om de bereikbaarheid (in lijn met onze ambities) voor fietsers in de binnenstad mogelijk te maken. Hierover bent u reeds separaat geïnformeerd hoe dat vorm krijgt en is niet botsend met de uitwerkingen van de uitbreiding van de terrassen zoals die in dit voorstel zijn uitgewerkt.

5.3 ***Varianten Kerkplein***

Voor het Kerkplein worden drie mogelijke varianten voorgelegd: met en zonder het gebruik van de betaald parkeerplaatsen. In onderstaande afbeeldingen wordt dit weergegeven. De bestaande terrassen voor Huis Verloren, Kroegje, Beiaard en Bommels zijn niet ingetekend, want deze zijn geen zogenaamde 'coronaterrassen.' Deze zijn dus ook niet onderwerp in deze gevraagde discussie over het onderwerp.

Variant 1: Coronavariant (voorkeursvariant van het college)

Variant 2: Vrijhouden van betaald parkeerplaatsen

Variant 3. Geen extra terrassen

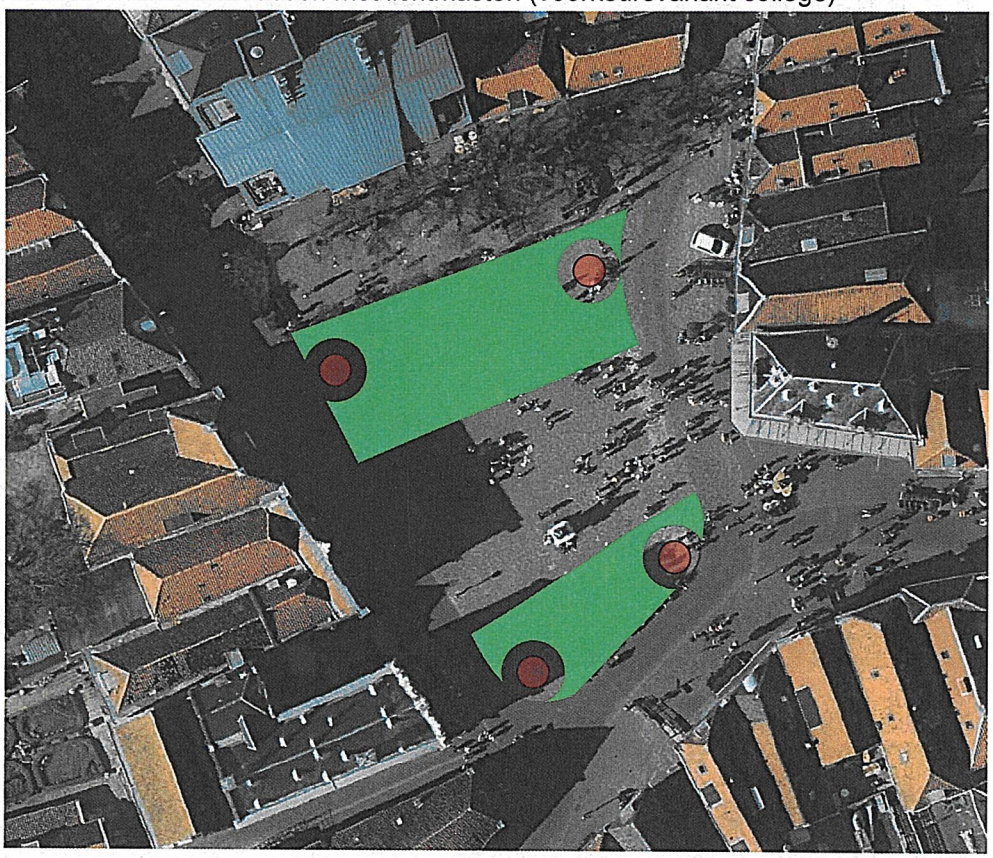

Het college heeft de voorkeur voor variant 1, zoals dit was met Corona, omdat in de praktijk gebleken is dat dit extra levendigheid geeft op het Kerkplein. Dit gaat ten koste van een drietal parkeerplaatsen.

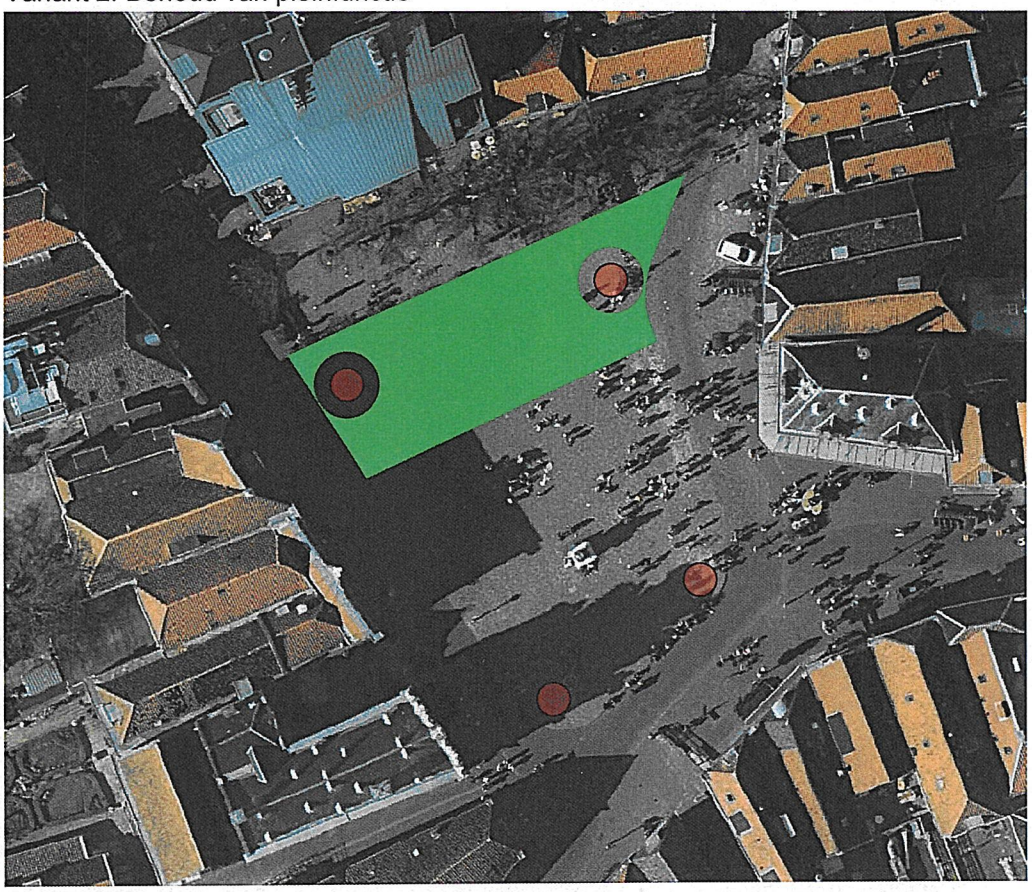
5.4 *Varianten Roode Steen*

Voor de Roode Steen worden drie mogelijke varianten voorgelegd: met en zonder het gebruik van de betaald parkeerplaatsen. In onderstaande afbeeldingen wordt dit indicatief weergegeven. Precieze maatvoering en afstand tot de openbare zitgelegenheden (rond de verlichtingspalen) moeten nader bekeken worden.

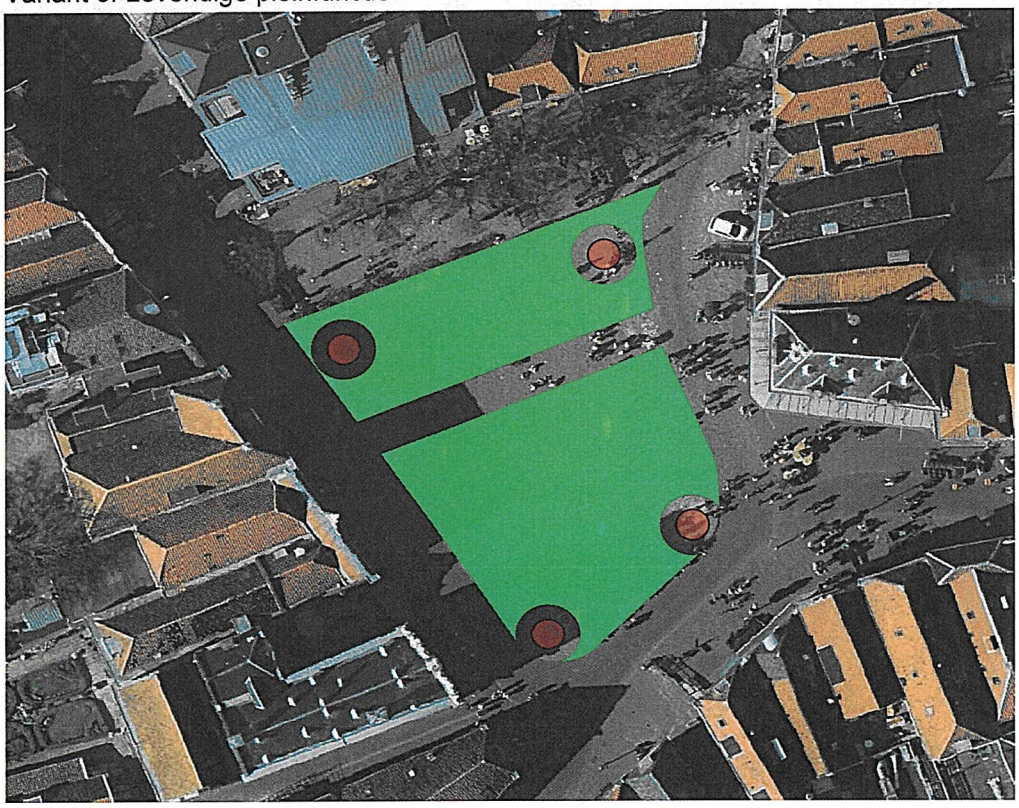
Variant 1: Coronaterrassen met lichtmasten (voorkeursvariant college)

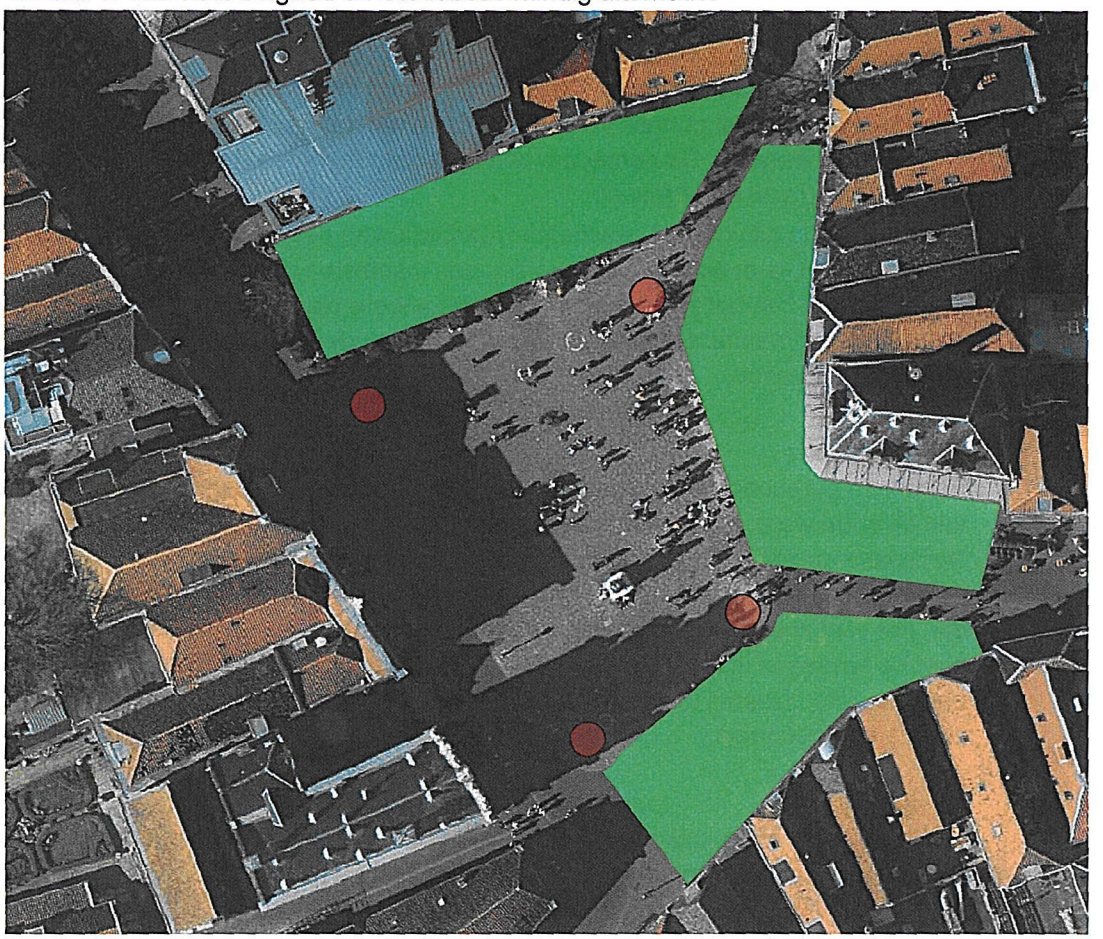
Variant 2: Behoud van pleinfunctie

Variant 3: Levendige pleinfunctie

Variant 4. Voorkeur Erfgoed en Stedebouwkundig alternatief

Het college heeft ook hier de voorkeur voor variant 1, omdat dit extra levendigheid geeft op de Roode Steen, maar ook nog ruimte geeft aan de pleinfunctie en vrije ruimte voor het Westfries Museum. Het alternatief vanuit Erfgoed en Stedenbouwkundig perspectief geeft nog een opener karakter, maar laat daarbij de pleinfunctie volledig open en dit sluit niet aan bij de levendigheid van het plein.

De beoogde afsluiting van de Roode Steen kan gevolgen hebben voor de indeling en het gebruik van het plein en daarmee ook voor de toekomstige plaatsing van terrassen. Daardoor komt er mogelijk nog meer vrije ruimte op het plein zelf. Vandaar dat optie 1. vanuit het college als voorkeur naar voren komt, waardoor voetgangerstromen langs de randen en voor de panden in lijn met de stratenstructuur zijn. Op het moment dat De Roode Steen wordt voor autoverkeer afgesloten, is het niet automatisch de bedoeling om de terrassen te vergroten, maar zal de situatie opnieuw ingedeeld worden. De bestaande uitgangspunten voor onder andere levendigheid blijven ook dan gelden.

Verkeersafsluiting Roode Steen
Aandachtspunt is de verkeersafsluiting van de Roode Steen tijdens de periode van de verruimde terrassen, tussen 12:00 uur tot 06:00 en in de periode van 1 mei tot en met 30 september.
Een verwacht neveneffect hiervan is meer drukte (sluipverkeer) in het havengebied.

6. Maatschappelijk draagvlak

De belangrijkste conclusie uit de evaluatie was dat meer terrasruimte zorgt voor meer levendigheid in de binnenstad. Dit wordt gewaardeerd door een brede groep van bezoekers,

bewoners en ondernemers. Afgezien van incidentele klachten hebben zich de afgelopen jaren met vergrote terrassen geen echte problemen voorgedaan.

7. Financiële consequenties

De volgende twee zaken hebben gevolgen voor de inkomsten en uitgaven van de gemeente:

- Alle commercieel gebruik van de openbare ruimte door derden is onderhevig aan precariobelasting. De gemeente ontvangt daardoor meer inkomsten bij een permanente vergroting van de terrassen.
- Door het in dit voorstel geschetste voorbeeld van het Kerkplein waar drie parkeerplaatsen wegvallen, is er ook een klein verlies aan inkomsten door parkeergelden. Op basis van maatwerk kan het zijn dat dit op (enkele) andere plaatsen ook speelt. Het gaat hierbij om een gering aantal. Gederfde inkomsten worden deels opgevangen door de precariobelasting op de terrassen.

8. Communicatie

Er zal een persbericht voorafgaande aan commissiebehandeling uitgaan over de behandeling van dit onderwerp, evenals een bericht naar Ondernemers Stad Hoorn, Koninklijke Horeca Nederland en Vereniging Oud Hoorn en een brief naar bewoners.
Als de vergrote terrassen een permanent karakter krijgen, dan is dat op die plaatsen niet anders dan het continueren van de huidige situatie met de tijdelijk vergrote terrassen. Het collegebesluit over de terrassen in Hoorn in 2023 wordt gecommuniceerd naar ondernemers en naar een breed publiek. Daarbij worden ook de resultaten van de evaluatie van de terrassen tijdens corona meegenomen.

9. Realisatie

Het college neemt de uitkomst van de meningvormende bespreking uit deze de raadscommissie mee in haar besluitvorming over het vergroten van de terrassen.

Uitwerking zal uiteindelijke zijn beslag krijgen in de exploitatievergunning (uniformeren daarvan) en terrassenbeleid (gelijke kleurstellingen en samenstelling), om te komen tot een goede uitstraling. Het uitgangspunt is om de terrasvergunningen voor de terrassen op de pleinen vooralsnog voor 1 jaar te verstrekken (met intentie tot jaarlijkse verlenging) in verband met de toekomstige plannen en ontwikkelingen in de binnenstad. Daarnaast wordt in de vergunning ook opgenomen dat de eigenaar van terrassen bij evenementen op het plein ruimte maakt voor de activiteiten. (zoals bijvoorbeeld Kaasmarkt etc.)

Ook wordt gewerkt aan het oplossen van een aantal incidentele kwesties die voortkomen uit de evaluatie. Daartoe vindt overleg plaats tussen horecaondernemers en omwonenden om te proberen de geuite klachten over geluidsoverlast, bereikbaarheid en parkeren om te zetten in voor allen acceptabele en duurzame oplossingen.

Hoorn, 24 JAN. 2023

College van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester